

HELTREPANEL AV BARTRE TIL INNSENDIG BRUK

REVIDERT MARS 2020 | SISTE OG ALLTID GJELDENE VERSJON SE BERGENEHOLM.NO

SIDE 1 / 3

1. PRODUKTBEKRIVELSE

Heltrepanel av bartre produseres hovedsakelig av trevirke fra gran og furu. De vanligste profiler og dimensjoner, samt produktkrav, er beskrevet i SN/TS 3183.

Panel er et typisk norsk interiørprodukt med lange tradisjoner. Bergene Holm Interiør stiller de strengeste krav til både råstoffet som velges og overflatebehandlingene som benyttes.

Vi produserer et bredt spekter av panelprofiler både ubehandlet og med ulike overflatebehandlingene. Ved overflatebehandling av panel benyttes vannbasert behandling i form av beis, lasering eller maling.

Fabrikkbehandlet panel

Å velge fabrikkbehandlet panel fra Bergene Holm AS er både lettvin og miljøvennlig. Den industrielle behandlingen gir en langt bedre overflatekvalitet og finish enn en manuell påføring. Du unngår krympestriper og at bordene limes sammen av maling eller at malingsfilmen sprekker mellom panelene. En industriell påføring sikrer lik påleggsmengde og et jevnt resultat.

PANELSORTERING OG BEHANDLING FRA FABRIKK:

Ubehandlet panel | Natursortering

Ubehandlet trepanel i natursortering vil mørkne over tid. Det finnes en rekke produkter (maling, beis, lasur) som kan benyttes på ubehandlet panel. Følg alltid produsentens anvisning. Ved maling, husk kvistlakk og grunning. Slip lett mellom strøkene og avslutt med toppstrøk i ønsket farge. Beis kan påføres med ett eller to strøk.

Beiset panel | Natursortering

Beiset panel i natursortering er påført en vannfortynnbar interiørbeis som fremhever treets egenart. Du får en naturlig overflate med kvist og struktur og et panel som puster og er bra for inneklimate. Produktet er ferdig til bruk og trenger ikke toppstrøk.

På steder der trevirket ikke har «samme retning» som resten av veden. Vil man ofte få en ujevn farge som bidrar til et fargespill og gi varen et levende uttrykk. Det oppstår spesielt rundt kvist eller der kvisten skulle ha vært.

Malt panel | Natursortering

Malt panel i natursortering er påført en vannfortynnbar interiørmaling som gir en pen finish og lett glans. Standard farge er Bomull, NCS S0502Y, men kan bestilles i alle NCS farger.

Våre paneler i natursortering er et produkt hvor treets naturlige iboende egenskaper vises gjennom malingen. Panelet vil ha små skjønnehetsfeil som sprekke og ujevnheter rundt kvist.

Malt panel | Kvistfri fingerskjøtet

Malt panel i fingerskjøtet råstoff gir et tilnærmet kvistfritt inntrykk hvor treets struktur kan skimtes gjennom laget med maling. Standard farge er Bomull, NCS S0502Y, men kan bestilles i alle NCS farger. Råstoffet er satt sammen av lameller hvor de fleste kvister og skjønnehetsfeil er kappet bort. Panelet har spikerfals for skjult innfesting.

Malt eller lasert | Kvistfri sløyd

Malt eller lasert panel i sløyd sortering er produsert av håndplukkede bord som er naturlig fri for kvist. Bergene Holm Interiør tilbyr panelet i malt og lasert utførelse.

Panel i denne sorteringen leveres i 16 mm tykkelse og gir et solid og vakkert inntrykk både på vegg og i tak. Panelet har spikerfals for skjult innfesting.

2. ANVISNINGER FOR DRIFT OG VEDLIKEHOLD

Lagre

Panel skal lagres tørt, gjerne mørkt og i tett plastemballasje. Dersom rommet er solrikt, må buntene dekkes til slik at panelet ikke mørkner ulikt. Panel skal ikke lagres ute eller i en fuktig garasje eller kjeller.

Akklimatisere

Før montering er det viktig at panelet får tid til å akklimatisere. Panel er et levende naturmateriale og vil helt naturlig krympe og svulle i takt med luftfuktigheten i rommet der den monteres. Det er derfor viktig å la panelet få ligge og stabilisere seg i det klimaet og det rommet det skal settes opp i. Da unngår du at bordene krummer og kryper mer enn det som er naturlig. Akklimatisering skjer med platen på, eller at bordene ligger under press. Pass på at panelet ligger

HELTREPANEL AV BARTRE TIL INNSENDIG BRUK

REVIDERT MARS 2020 | SISTE OG ALLTID GJELDENE VERSJON SE BERGENEHOLM.NO

SIDE 2 / 3

rett og pent slik at bordene ikke får anledning til å bøye og vri seg under akklimatiseringen.

Fuktighetsnivået i norske boliger varierer fra ca. 12% om høsten til ca. 6% om våren. Før montering bør panelet derfor være tørket /akklimatisert til en fuktighetsgrad på ca 12%. Det optimale er om panelet får hvile 1-2 uker i det klimaet som det skal leve i videre. Normalt leveres ubehandlet panel med en fuktighetsgrad på 14-16% og overflatebehandlet panel 12-14%.

Panel bør ikke være særlig tørrere enn 11 - 12 % ved oppsettingen, ellers vil den utvide seg så mye om høsten at den kan skades i not og fjær, evt. bule ut på vegg. Den ideelle panelfuktighet ved oppsetting er derfor ca. 12 % når vi ser det ut fra boligklimaet. Bruk av så tørr panel forutsetter imidlertid at relativ fuktighet i bygget er kommet ned i ca. 60 - 65 % før panelen settes opp, ellers vil den ta opp fuktighet og svulle på vegg, med de skader det kan medføre.

Kontrollere

Kontroll av materialkvaliteten må gjøres FØR panelet settes opp, ellers mister man normalt klageretten. Merk at kvalitetskravene i NS 3180 gir et visst slingsmonn.

Sortere

Husk å sortere bordene FØR du monterer dem, slik at trekvaliteten og uttrykket blir jevn på vegg eller i tak. Bord med avvikende uttrykk kappes for bruk over og under vinduer og dører. Ikke trekk bordene fra hverandre for å fylle veggbredden.

Montere

Ved montering av beiset, lasert og malt panel, er det viktig å sprette flere bunter og blande lengdene på vegg. Abosorberingsevnen til bordene vil variere utfra treets oppvekstvilkår, hvor i trestokken det er hentet fra og bordets bredde.

Miksing av ulike bredder (95/120/145mm) på samme vegg gjøres på eget ansvar da det ikke er mulig å garantere lik farge på panel med ulik dimensjon og / eller produksjonsdato.

Spikre

Grunnregelen er spikrelengde 3 x paneltykkelsen.

Noen ønsker å skjule spiker ved å skyte spikeren i fjæra. Dette krever litt presisjon fra den som skal sette opp panelet, men resultatet er spikerfri panel. Dog anbefaler vi dette kun på bord som er smalere enn 100 mm eller våre paneler som har spikerfals for skjult spikring. Andre paneler med bredde 100 mm eller mer må alltid festes med to spiker per spikerslag.

Antatt levetid/brukstid

Produktet er beregnet å vare ut byggets levetid, forutsatt normal bruk og slitasje. All overflatebehandlet panel vil bli påvirket av lys/sollys. Dette medfører fargeendring over tid. Panel vil også tørke fra baksiden noe som bidrar til å endre den opprinnelige fargen. Du kan oppleve noe fargeforskjell om du får panel fra forskjellige produksjonsbatcher. Husk å bestille nok panel til ditt prosjekt.

Panel i våtrom

Vi anbefaler ikke å bruke trepanel slik at det utsettes direkte for vannsprut. Forøvrig kan man fint bruke panel i baderom, forutsatt vanlig god lufting. I alle rom der panelet kan bli utsatt for vann, f.eks i bad, må man sørge for god luftning/ventilering bak panelet. Panelet skal avsluttes minst 10 cm over ferdig gulv.

Husk å overflatebehandle endeveden. Vi anbefaler ellers at du sjekker byggeforskrifter og følger reglene i våtromsnormen når du skal bygge bad.

Rengjøring og rengjøringsmetoder

Vask skånsomt med lunkent vann tilsatt syntetisk vaskemiddel. Bruk lite vann og tørk straks av. Unngå vaskemidler som inneholder salmiakk, slipemiddel eller grønnsåpe. Vaskeklut av type microfiber skal ikke benyttes.

Ettersyn/kontroll

Ingen rutiner

Vedlikeholdsinstruks og -intervall

Kvaliteten på innvendig panel forringes normalt ikke, men ved behov/ønske kan panelet overmales. Før overmaling må overflatene vaskes med fettløsende middel. La det fettløsende middelet tørke før kvistlakk og ny maling påføres panelet.

HELTREPANEL AV BARTRE TIL INNSENDIG BRUK

REVIDERT MARS 2020 | SISTE OG ALLTID GJELDENE VERSJON SE BERGENEHOLM.NO

SIDE 3 / 3

Fuktbestandighet

Alle paneler er ømfintlig overfor fukt.

3. MILJØPÅVIRKNING

Hvis produktet utsettes for et klima med høy fuktighet over tid (trefuktighet over 20%) kan det utvikles muggsopp på overflaten. Ved høy luftfuktighet vil panel ta til seg fukt som kan gi en ujevn overflate. Spesielt under byggeperioden, hvis ikke bygget er tett vil dette kunne være et problem.

Tørket panel bør oppbevares i emballasjen inntil relativ luftfuktighet i bygningen er kommet under 65% og ca. 20 grader.

4. HMF-REFERANSER

Se HMF dokument:
"Heltrepanel av bartre
til innvendig bruk"
angående henvisninger
til Arbeidstilsynets
publikasjoner.

Heltrepanel av bartre til
innvendig bruk (PDF)
<https://bit.ly/2TpkzsT>

5. BEHANDLINGSMÅTE FOR AVFALL IHT. NS 9431

Avfallstype: Overflatebehandlet trevirke
Avfallshåndtering: Forbrenning og energiutnyttelse.
Opprinnelsenæring: Bygg og anlegg.
Kode for avfallsbehandling: 1142 | 0400 | 0600 | _ _ _ _

6. TEKNISK SERVICE

Produsent/importør	Bergene Holm AS
Organisasjonsnr.	NO 812 750 062 MVA
Postadresse	PB 2060 Stubberød 3255 LARVIK
Telefon	+47 33 15 66 66
E-post	firmapost@bergeneholm.no